

Ramazan'dan önceki hafta sonu beş yaşındaki kızıma ufak bir oyuncak helikopter aldım. Drone istiyordu, ben de bunu kullanabilirse, doğum gününde daha büyük bir drone da alabileceğimi söyledim. Anlaştık.

Ertesi gün, annesinin evine bırakırken, bu helikopteri bırakmayı unutmuşum. Kendisi de uyuyordu bırakırken, uyanınca sayıklar diye oğluma ve annesine mesaj atıp, ertesi gün helikopteri bırakacağımı söyledim.

Ertesi gün oldu, ben de söylediğim saatte gittim. Annesi hemen inmedi, biraz savsakladı. Ne olacağını tahmin ettim ama bekledim, bir yandan da helikopterle oynuyorum. Sonra helikopter uçtu, kontrol edemedim, komşularının balkonuna kaçtı. O sıra anneleri Hz. Yağsemin teşrif buyurmuş, elimdeki oyuncak ve kitap torbasını verdim. Helikopterin yerini söyledim, şu numaralı ev, ben bir zile basıyım falan. Zile bastım ama cevap yok. Gidiyim bari not yazayım...

Arabada notu yazıp bitirdiğim anda, önüne bir polis aracı durdu. Ben de adamları görünce *o yüksek ve şerefli kadın beni ihbar etti, değil mi?* dedim. Bu konuda uyarmışlardı ama Ramazan'ın ilk günü, çocuğunun oyuncağını getiren bir babayı bu şekilde ihbarla pusuya düşürecek kadar yüksek ve şerefli bir kadın olduğunu düşünmemiştim.

*Efendim, kimliğinizi alalım* dediler.

Tabii şimdi burada açık açık yazmak mümkün olmuyor ama ben bir iki aydır, nafaka hükümlerine uymadığı için tazyik hapsi olan biriyim. Araniyorum. Hayatımda önemli bir değişiklik olmamakla beraber, bir macera olarak yaklaştığımda konu hayli cezbedici göründü ve nafakayı zamanında vermek yerine, böyle dolambaçlı yolları kullanarak cari hukukun nafaka ve çocukların velayetini otomatikman anneye veren kararlarını en azından protesto edebileceğimi düşündüm. Biraz da karşı tarafı uğraştırmak tabii, o bana çocuklar konusunda teammüden eziyet ediyor ve ben ona neden nafaka konusunda iyi niyetle davranayım?

Polislere de bunu söyledim, arabada giderken. Onlara tabii Roma ve İslam hukukunda boşanmada çocukların babanın koruması altında kaldığını, velayetin anneye verilmesinin modern hukukun bir sapması olduğunu, çünkü veli olarak babanın bir anneye muhtaç olduğunu ancak veli olarak annenin çocukları yarım yamalak da olsa babasız büyötmeye yeltenebileceğini anlatmadım. Sadece *nafaka mağdurları* konusunda biraz konuştuk, onlar da durumun farkındaydı, zaten hepimiz farkındayız: *Devlet emekli etmek için 25 sene çalışmanı bekliyor ama bir koca bulur evlenirsen, 3 ayda emekli olabiliyorsun* dedim de gülüştük.

Gözaltı sürecini ilk defa yaşıyorum. Bütün hükümlüler için aynı şekilde icra edilmiyordur, benimki en hafif cinsinden. Ertesi gün çıkacağımı onlar da biliyordu ve hepimiz konuya anlayışla yaklaştık. Nöbetçi savcı bulamadılar, bulsalar da bana on gün izin verip salacaklardı. Beni *misafir* edeceklerini söylediler, ben de zaten bunu bekliyordum.

Batı'da kendime en yakın bulduğum ahlak felsefesi *Stoacılar* olarak bilinen, Kıbrıslı Zeno ve tale-

belerinden neşet eden ahlak felsefesidir. Bunlar hayatta kötülüğe uğramanın her an mümkün olduğunu, ancak terbiye edilmiş zihin için bunun mutsuzluk kaynağı olmaması gerektiğini savunur. Kötülük, darlık, hasetten kuduran pisliklerle çatışma, *düşkünlük* ve hayatın getireceği sair zorlukları zihninde çözmüş kişi daima mutludur.

Roma'daki *Revakilerin* ünlülerinden Seneca'nın, her ay bir gün *evsiz* gibi yaşadığını okumuştum. Eve, lükse ve rahatlığına muhtaç olmadığını tecrübe etmek için. Sokaklarda yatıp, köpeklerle aynı kap-tan içecek kadar evsiz, bir yandan ülkenin sayılı zengin ve nüfuzlularından biriyken evsiz. Ben de bu *nafaka hapsi* deneyini, yılda iki veya üç defa *suçlu gibi yaşamak* için kullanmayı düşünüyorum. Hayatınız boyunca tutuklanmak veya hapse girmekten korkmak yerine, bunu tecrübe edip, zihnen üstesinden gelmek daha iyidir. Gecenin bendeki neticesi de bu oldu. Nezarethane artık korkulacak bir yer değil, Hz. Yağsemin bana böyle bir imkanı bahsettiği sürece, modern dünyanın bu *itilmişleri* arasında arada sırada vakit geçirmeyi kendimi terbiye etmek için iyi bir yol olarak görüyorum. Hayatta insanın başına neler gelebileceğini, ikisi sandalyede, biri yerde oturan başlarına lamba takmış üç kaçak Afgan'ın durumunda, kitap dolu fildişi kulanizden daha iyi tefekkür edersiniz. Tabii ki oradan istediği zaman çıkabilecek olmanın rahatlığı mevcut, tam bir *hapis tecrübesi* de değil, ancak normal hayatın hangi kısımlarına bağımlı olduğunu anlamak için yeterli bir süre. *Panik atak* geçirecekseniz, herhalde ilk gece geçirirsiniz, askerliğin de en zor gecesi ilk gecesidir.

Bu seneki ilk iftarımı karakolda yaptım. Sahur da yaptım. Uzun uzun teravih de kıldım. Bana soda, su, kefir ve hurma getirilmesine izin verdiler. Genel olarak muamele iyiydi. Sabah savcılığa gidinceye kadar, Hz. Yağsemin'in *hindistan cevizi sütü gibi hakkı olan nafaka* yatırıldı, cezam düştü ama ben bir süre kelepçeyle gezdim. İnsanı psikolojik olarak ezmek için kullanılan bir araç bu, kaçmay-acağımı onlar da biliyor, adamla sohbet ediyoruz zaten ama *usul böyle* işte. Dervişlerin, budist rahiplerin para için değil, *nefis terbiyesi için* neden dilendirildiklerini de anlıyorsunuz. Hastanede sırada kelepçeli beklerken, kimse senin bir saat sonra salıverileceğini düşünmez, ne suç işlediğini düşünür, göbeğime bakınca benim muhtemelen kalpazanlık veya kara para aklamaktan falan yakalandığımı düşünmüşlerdir. Ben olsam öyle düşünürdüm.

Eğer tanımadığın insanların fikirleri senin için mühimse, öyle bir duruma düşmemek için *ruhunu satmak* da dahil, her şeyi yaparsın. Modern zamanlar da sizi bu korkuyla yönlendirir: İnsanlar benim hakkımda, statüm hakkında ne düşünür? Kimin daha özgür olduğu da o sebeple tartışılır, statüsünün kölesi olup, *vazifesini* yapan mı, yoksa *doğru olanı* yapıp, sonuçlarını izzetle kabul eden mi?

Bir de şu: Gördüğüm insanlar arasında sıkıcı olanlar kelepçeli olanlar değil, üniformalı olanlardı. Mensup olmak istemediğim grup memurlardı, yanımda otururken hangi haptan bakışlarının bu hale geldiğini tahmin etmeye çalıştığım Suriyeli değil. İnsan bazen asıl kelepçenin hangisi olduğunu karıştırıyor, bileğine geçirilmiş olan bir süre sonra çıkacak, statüne, zihnine ve cüzdanına geçirilmiş olandan kurtulmak neredeyse imkansız.